ગુજરાતી સાહિત્ય હવે ઓનલાઈન

રીડ ગુજરાતી ડોટ કોમ

વિસ્મય

નિમેષ પટેલ

સાહિત્યને અત્યાર સુધી કાગળ પર છપાતા શબ્દ સાથે સંબંધ રહ્યો છે. લેખક લખે એ પુસ્તકરૂપે સમુચિતપણે અથવા લેખ, કવિતા કે વાર્તા દ્વારા છૂટકપણે છપાય. લેખક અને વાચકનાં સંબંધની મહત્ત્વની કડી આ છપાતો શબ્દ હતો પણ ઈન્ટરનેટના પ્રચંડ માધ્યમથી હવે બધું કમ્પ્યુટર સ્ક્રીનના ભૂરા દરિયા પર આવી ગયું છે. આખાને આખા પુસ્તકો ઓનલાઈન થવા માંડયા છે. ઘણા વ્યવસાયિક લેખકો પણ હવે કલમની કદમબોસી છોડી સીધા કમ્પ્યુટર પર પોતાનું સર્જન ટાઈપ કરે છે. ચેતન ભગત જેના પુસ્તકો 'ફાઈવ પોઈન્ટ સમવન' અને વન નાઈટ એટ ધ કોલ સેન્ટર' અત્યારે ખૂબ રસથી ભારતભરના યુવા વાચકો વાંચે છે. એમણે આ બન્ને પુસ્તકોની આભારસુચિમાં માઈક્રોસોફટનાં પિતામહ બિલ ગેટસનો આભાર માન્યો હતો. 'માઈક્રો સોફટ વર્ડ' માટે! (માઈક્રોસોફટ વર્ડ પ્રોગ્રામમાં ટાઈપ કરી ટાઈપ કરેલુ લખાણ સાચવી શકાય છે.)

ગુજરાતી સાહિત્ય પણ હવે ઓનલાઈન થવા માંડ્યુ છે. વડોદરાના ઉત્સાહી નવયુવાન મૃગેશ શાહે એકલે હાથે જહેમત લઈ બનાવેલી વેબસાઈટ ડબલ્યુ ડબલ્યુ ડબલ્યુ. રીડગુજરાતી.કોમ (www.readgu-jarati.com) થી! ગુજરાતી સાહિત્યની ઉત્તમ કૃતિઓ તથા ઊભરતા લેખકોના નવસર્જન હવે ઈન્ટરનેટ પર એક 'કિલક' છેટે જ છે.

મૃગેશભાઈ ૨૮ વર્ષીય સ્વપ્નીલ યુવાન છે અને ઈન્દિરા ગાંધી ઓપન નેશનલ યુનિવર્સિટી (IGNOU) ના કમ્પ્યુટર એપ્લીકેશન્સના સ્નાતક છે. કમ્પ્યુટરની ઈલેકટ્રોનીક, બેજાન દુનિયાના વ્યક્તિ હોવા છતાં ગુજરાતી સાહિત્ય પ્રત્યેનો એમનો અનુરાગ એમણે ધબકતો રાખ્યો છે. ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્સીમાં ઈન્ટર અને ફાઈનલ સ્તરે એમનાં ઈન્ફોર્મેશન ટેકનોલોજી વિશેના ત્રણ પુસ્તકો રાષ્ટ્રીય કક્ષાએ ઉપયોગમાં લેવાય છે. ૯ જુલાઈ, ૨૦૦૫ના રોજ શરૂ થયેલી એમની આ વેબસાઈટ માટે એમને માઈક્રોસોફટના ભારત માટે ખાસ બનાવાયેલા ભાષાઈન્ડિયા.કોમ નાં ડિવીઝન દ્વારા 'ઈન્ડિક બ્લોગર્સ એવોર્ડ' પણ મળ્યો છે. વેબસાઈટના એવા સંચાલકોને આ એવોર્ડ અપાય છે. જે ઈન્ટરનેટ પર ભારતીય ભાષાનાં ઉપયોગને ઉત્તેજન આપે છે.

એકવાર રીડગુજરાતી.કોમની ઈન્ટરનેટ પર મુલાકાત લેવી જોઈએ. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઈન્ટરનેટ પર દબદબાભેર થયેલો ઈલેકટ્રોનીક પ્રવેશ જોવા મળશે! વેબસાઈટ પર શરૂઆતમાં જ અનુક્રમણિકા છે. જેમાં આ વેબસાઈટ પર મૂકાયેલા છેલ્લા ૨૦૦ લેખોની સુચિ છે. અત્યાર સુધી લગભગ ૧૫૦૦ જેટલા લેખો/કૃતિઓ વેબસાઈટ પર મૂકાઈ ચૂકયા છે.

આ વેબસાઈટ સૌથી સુંદર વિભાગ 'સાહિત્ય જગત' છે. જેમાં ગુજરાતી સાહિત્યકારોની નીવડેલી કૃતિઓ મૂકાતી રહે છે. દરરોજ બે નવા લેખો મૂકાય છે. વર્ષા અડાલજા, ચંદ્રકાન્ત બક્ષી, કુન્દનીકા કાપડિયા, રશીદ મીર, ગુણવંત શાહ અને બીજા ઘણા લેખકોના લેખો, વાર્તા મૂકાતા રહે છે.

આ ઉપરાંત બીજા પણ સરસ, નાના વિભાગો આ સાઈટ પર છે. જેમકે 'ગુજરાતી કેલેન્ડર' અને 'તિથિ દર્શન' જેના પરથી જે તે માસની ધાર્મિક અને દૈનિક ખાસિયતોનો ખ્યાલ આવી શકે છે, વાનગી વિભાગ, કાર્ટુન, જોકસ વિગેરે.

સૌથી મહત્વનો વિભાગ છે. 'વાચકોની કૃતિઓ'નો. કારકિર્દીના પડકારો ઝીલતા અને પોતાના રૂટિનમાં સતત વ્યસ્ત રહેતા ગુજરાતી યુવાનોમાં ધરબાયે લી લેખન ઈચ્છાને બહાર લાવવાનું સરસ કામ આ વિભાગ દ્વારા થયું છે. અમેરિકાનાં ન્યુજર્સીમાં સ્થિત કોઈ ગુજરાતી યુવતીને એની ફર્મમાં જોબના કલાકો દરમિયાન કવિત્વ કે ગઝલની થોડી પંકિતઓ સ્ફૂરે તો રીડગુજરાતી.કોમ એ કૃતિની યોગ્યતા જોઈ એને પ્રગટ કરે છે! લંડનમાં એક્સપોર્ટ - ઈમ્પોર્ટની ઓફિસમાં કામ કરતા કોઈ ગુજરાતી યુવાનને 'ડાયાસ્પોરાની કશ્મકશ' પર કંઈ લખવાનું મન થાય તો એ આ વેબસાઈટ પ્રગટ કરે છે. ગુજરાતી ભાષાનું એક વૈશ્વિક અનુસંધાન જળવાતું રહે છે!

જૂલાઈ - ૨૦૦૬માં આ વેબસાઈટ પર નવોદિત લેખકો માટે એક આંતરરાષ્ટ્રીય વાર્તા સ્પર્ધા પણ આયોજિત થઈ હતી. ડિસેમ્બર - ૨૦૦૬માં હવે 'ગઝલ સ્પર્ધા'નું આયોજન પણ છે. સાઈટ પર 'પુસ્તક પરિચય' વિભાગ પણ છે. જેમાં ગુજરાતીમાં પ્રગટ થતાં વિવિધ પુસ્તકોનો પરિચય મળે છે. આજ વિભાગમાં હજુ કાલે જ વાંચ્યુ કે કેનેડા સ્થિત લેખક જય ગજ્જરનું અંગ્રેજી પુસ્તક Shuddering Stones (ધ્રુજતા પથ્થરો) પ્રગટ થયું છે. જેમાં નાયિકાનાં પૂર્વાશ્રમનો ઐહિક પ્રેમી નાયિકાનાં પતિની, પ્રજનનક્ષમતા ન હોવાના કારણે 'ઈનવીટ્રીઓ ફર્ટીલાઈઝેશન'થી નાયિકા માતૃત્વ ધારણ કરે એ બાબતે સંમત થાય છે. એક ગુજરાતી પશ્ચિમી સમાજની પશ્ચાદભૂમિમાં નવલકથા લખે એમાં ઐહિક પ્રેમ - પ્લેટોનીક લવનો પણ ઉલ્લેખ હોય અને 'ઈનવીટ્રીઓ ફર્ટીલાઈઝેશન'નો પણ!

ગુજરાતી સાહિત્યની અમર કૃતિઓને વિશ્વભરના ગુજરાતી યુવા વર્ગ સુધી પહોંચાડવાનું કાબિલેદાદ કામ મૃગેશભાઈએ કર્યું છે. એનો ખ્યાલ આ વેબસાઈટ પરનાં 'ફરમાઈશ' વિભાગ પરથી આવશે. ઉમંગી નામક યુવતી લખે છેઃ ટાગોરનું 'એકલો જાને રે' ગીત અને એના પરથી ઝવેરચંદ મેઘાણીએ લખેલ 'છેલ્લા કટોરો' (જે ગોળમેજી પરિષદમાં ગાંધીજી બ્રિટન જતા હતાં ત્યારે મેઘાણીએ લખ્યું હતું) ગીત સાઈટ પર રજૂ કરો... કમલેશ પટેલ નામનાં યુવાન લખે છેઃ જયોતીન્દ્ર દવેની રચનાઓ 'નથીનું મહત્ત્વ', 'પસંદગીની મૂંઝવણ', 'પ્રશ્નાર્થ ચિહ્ન', 'ઈચ્છાકાકા' સાઈટ પર મૂકો.

ગિરા 'પર દીવ' નાટકની ભલામણ કરે છે. સુરતથી રાકેશ ચાવડા મીરાનાં પદ સાઈટ પર મૂકવાની વિનંતી કરે છે, હાર્દિક પંડયા મેઘાણીની કૃતિઓ માટે વિનંતી કરે છે. મેહુલ કહે છેઃ સ્કૂલમાં 'મીઠી માથે ભાત' શીર્ષકવાળુ ખૂબ હૃદયસ્પર્શી કાવ્ય ભણ્યા હતાં, એ કાવ્ય સાઈટ પર મૂકી શકો? (અદભૂત અને એટલું જ કરૂણ કાવ્ય હતું મેહુલભાઈ! સ્કૂલમાં મને પણ આ કાવ્ય સ્પર્શી ગયું હતું.

મીઠી નામની કન્યા એના પિતાને ખેતરે જમવાનું આપવા જાય છે અને વગડામાં વાઘ એને ફાડી ખાય છે. મીઠીના પિતા વગડાના કોઈ ઝાંખરા પર મીઠીનું વસ્ત્ર ભરાયેલુ હોય છે. એના પરથી રૂદનસભર કલ્પના કરે છે કે મીઠી વાઘનો શિકાર થઈ ગઈ હશે...)

કોઈ વાચક ઈન્દુલાલ ગાંધીનાં એટલા જ કરુણ ગીત 'આંધળી માનો કાગળ'ની ફરમાઈશ કરે છે. ગુજરાતી કૃતિઓ નવજીવીત થઈ રહી છે.

ગુજરાતી સાહિત્ય અને ભાષા હવે સંપૂર્ણપણે ઓનલાઈન થઈ રહી છે. ગુજરાતીલેક્ષીકોન.કોમ (gujaratilexi-con.com) વેબસાઈટ પર ૨૫ લાખ શબ્દો ધરાવતો અંગ્રેજીથી ગુજરાતી અને ગુજરાતીથી અંગ્રેજીનો શબ્દકોશ છે.

જેનું સંચાલન અમેરિકાથી રતિલાલ ચંદરીયા કરે છે. ગઝલકાર આદિલ મન્સુરીની પોતાની વેબસાઈટ છેઃ ghazalgujarati.com હવે ગુજરાતી પુસ્તકો ઓનલાઈન ખરીદી શકાય છે. જે માટેની વેબસાઈટ છેઃ gujarati-books.com એક બીજી સુંદર ગુજરાતી સાઈટ છે www.zazi.com જે અમેરિકાથી અજ્ઞાત વ્યક્તિ ચલાવે છે.

મૃગેશભાઈનો 'ફૂલછાબ'ના યુવા વાચકો જોગ ખાસ સંદેશ? નવા, ઊભરતા લેખકો એમનાં લેખો, કાવ્યો, વાર્તાઓ રીડગુજરાતી.કોમને મોકલતા રહે. કૃતિ માઈક્રોસોફટ વર્ડમાં ટાઈપ કરી એટેચમેન્ટથી મોકલો તો વધુ આવકાર્ય છે. મૃગેશભાઈની સંપર્ક વિગત છેઃ

મૃગેશભાઈ શાહ, ૭, ગીતા પાર્ક સોસાયટી, બ્રાઈટ સ્કૂલના ખાંચામાં, વીઆઈપી રોડ, કારેલીબાગ, વડોદરા - ૩૯૦૦૦૨ (મોબાઈલઃ ૯૮૯૮૦ ૬૪૨૫૬)

ઈ - મે ઈ લ - shah_mrugesh@yahoo.com

લગે રહો મૃગેશભાઈ... વી આર વીથ યુ!

ડિઝર્ટ

'નેટ' સમયનો બગાડ છે અને એના વિશેની સૌથી આકર્ષક બાબત પણ આજ છે...

- વિલિયમ ગિબસન, કટાર લેખક, ૧૪/૭/૧૯૯૬નાં રોજનાં 'ન્યુયોર્ક ટાઈમ્સ મેગેઝીન'માં લખેલા એક લેખમાં.

રીડગુજરાતી.કોમ
ReadGujarati.com

> ગુજરાતી લેક્ષીકોન ડોટ કોમ પર તો
> ૨૫ લાખ શબ્દો ધરાવતો
> અંગ્રેજી-ગુજરાતી, ગુજરાતી-અંગ્રેજી
> શબ્દકોષ પણ છે